Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 203 (2236)
1937 onoi sentiaabriiin 3
PIAATNICA
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komunis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mozlin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyybliikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadras: Ulaan-Yde goored, Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngo.

Kooperatiivna xudaldaanai xydelmeriii şuud haizaruulxa

Manai oron dotorxi soveed xudaldaan bolbol socialiis baiguulaltiin Lurjama xygzeltetei zerge xygzeze, yrgezen bexizexetei xanta, ulam bajazan bexizeze, sengeleg xyxiyy baidaltai bolzo baihan manai tyg tymen kolxoozniguud bolbol soveed xudaldaanai urda byri şine, yşee jixe eriltenyydii ta bina. Manai oronoi eregtei ba emegtei kolxoozniig bygede şanga şadaltai ba sengeleg baidaltaigaa tensemeereer g. r bairanuudaa gojo haixan edlelnyydeer şimexe, gojooxo—goorodoixinoi ger baidalhaa dutuugyi bolgoxii xysene. Iime deereheee soveed xudaldanhaa ton hain şanartai ba gojo zoxid gutal xubsaha, şanar haintai byd, kylьtyyrne baidalai edlelnyydii elbegeer asaraza, tedenei xeregselii gyised xangaxiin eriltenyydii xene.

Kolxoozuud bolbol barilgiin ba bişeş şuxala materiaal, avtomaşiina, elegtrodviigatelь g. m. exileed bişe eldeb xeregselnyydeer xangaxiin erilte myn tabina. Somon, sileeninyydte ediee xooloi tovaarnuudai xudaldaanai delgerexe byri xydəəgei laavka magaziinuudta jirehen kolxoozniguud, hain şanartai kondiiteriin produukt, hain soortiin tamxi, odekoloon g. m. xudaldan abxii xysene. Dygnen xelexede, kolxoozno tariaaşanai kylьtyyrne ba tiişe bişe eriltenyyd goorodoi azalşanai eriltehee dutuugyi bolzo baina.

Manai soveed oron doter ede erigdehen ba socialiis azyiledberiiin elbeg delbegeer bytəəze gargahan ed tovaarnuud bultadaa bii. Xomor bişe, elbeg! Tiigeed ede azyiledberiiin gargahan ed tovaarnuud manai zarima aimag, rajoonuudai selьpoonuudta, magaziinguudta jyynde dutamag baidag be? Manai kooperatiivna organizaacanuud ba tereenei xytelberilegşener niutagaigaa azalşanai mynəə yjede jamar ed tovaarta xeregtei baihiinь narin nigtaar byridxeze, tere byridxeleigee johoor sag bolzor soonь zaxil xeze tereeniii xudaldan abaad, xangaxa jabadalii emxidxeze şadadaggyi deerehee bolno. Myn eneen şingi, xydeegei selьpoonuud bolbol şine şineer baiguulagdaza byxii socialiis baiguulaltanuudai xydelmerişedei ulam oloşorzo baihii xaraadaa abza gooroduudai ba aimag rajoonoigoo ceenterei azalşanai eriltii xangamaaraar talxa tariaa ba mixa tohonhoo exileed oovoşi, zimes gexe metii beledxexe xydelmeri jabuulza şadadaggyi baina.

Ede ediee xooliin tovaarnuud manai kolxoozniguudta ilangajaa mynəə yjede elbeg delbeg bii. Jyn xeregteib — xuu baixa. Tiigeed manai selьpoonuudai zarima aimagai kooperatiivna organizaacanuudai xananxaldaggyi, bolьşeviig johoor xydelmeriledeggyi deerehee ene aixabtar şuxala xydelmeri bolbol paarti ba zasagai eriltiin johoor xysed emxidxegdedeggyi baina.

Yligerlexede, Zediin aimagai ed xereglegşedei kooperaaca bolbol ed tovaarai erjesiin III-xi kvaartalai tysebii 2 hara soo miin 30 garan proc. dyyrgenen baina. Myn Bargazanai, Exired-Bulagadai, Biçyyrei rajpoonuud tysebyydeigee gyisedxelteer bişenhee jixeşegeer xozomdongi jabana.

Manai respyyblike dotorxi koperaaciin organizaacanuud, paarti ba zasagai eriltiin johoor aimag rajoon dotoroo ed tovaarai obtoovo baaza bolzo, xydəə selьpoonuudaa tovaarnuudaar tahaldaagyi xangaza yşəəl şadaagyi baina. Ene uşarii gerşelhen xeden olon faaktnuud tuxai manai korrespondeentnar, Selengehee, Zedehee, Booxonhoo, Biçyyrhee ba bişe bişeş aimaguudhaa medeesene. Yligerlexede,—„Selengiin aimagai Nojoxon somonoi selьpoo bolbol ene ybehe tariaanai xuriaalgiin ton xariuusalgatai yje soo niite kolxoozniguudii ed bydəər xangagaxagyihəə gadana, sai tamxiin g. m. ujalgata assortimeentiin ed tovaararaar xangadaggyi baina... Asarhan baraagaa ta haguudtaa tegşe bişeer xubaarilana.. Niitiin xydelmeri geeşii ogto xeregseedeggyi baina Selьpoogoi tyryylegşe Sodbo Budiin gegşe—biyrokraad zantai xyn...“ geze bişene. Zediin ba Booxonoi aimagta, bolohon talxanai xudaldaan jixe muugaar emxidxegdene geze myn xeden olon faaktnuudii medeesene. Gexiin xamta, zasagai gazarai togtooloi johoor baigşa sentiaabriiin 1-hee exilze talxa guril lemiidledeg gurimii boliuulagdahan ba xydəə selьpoonuud asosrtimeentiin johoor byxii soortiin guril ba kyrpeenyydii xudaldadag bolxo bolhon baina.

Xydəəgei selьpoonuud bygede muugaar xydelmerilnegy gexede, tiime bişe. Soveed xudaldaanai staxaanovtan olon. Yligerlexede, nyx. T. M. Byrdyykovski—Kabaanai rajoonoi, Briaanskiin selьpoogoi staxaanovşa tyryylegşe, ed tovaaraigaa erjesii 107 proc., beledxelei tysebii 100 proc. bolgood jabana. Nyx. A. M. Pilterskaja—Zakaaminai aimagai Ylegşenei selьpoogoi tyryylegşe kooperaacada 5-xi zilee xydelmerilze jabana. Ed tovaaraigaa erjesii 116 proc., beledxelee—175% dyyrgee. Gadana, 1937 onoi tyryyşiin xaxad soo 100 xynyydii kooperaaciin paişçeg bolgoo, pain oruulaltii 100 proc. dyyrgee. Edeen şingi staxaanovtan aimag byri bii ba ulam olon bolzo baina.

Mynəə yjede manai respyybliikiin byxii kooperatiivna organizaacanuud bolbol Tyylьskiin tyryy 7 selьpoonuudai uriaaji ugtan abza, ed tovaarai erjesiin ba beledxelei, xleebozaakybai bolood bişe yyrgenyydii sym gyisedxen, eldeb debitooroi bolood bişe bişe yrizeelinyydee sym usadxan, myngen zəəriiin elsyylelgii gyisedxeze Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oiji ugtaxiin zorilgo tabiza sentiaabriiin 1-hee exilen yiledberiiin dobtoloigo (poxood) ba socialiis myriisəə emxidxeze exilbe. Ene dobtololgiin baha negegol zorilgonь xadaa: soveed xudaldaanai sisteeme deere aradai daisad—troocko-buxaarintanai şpioon-diversaantnuudai xehen xorlolgiin xoişolonguudii ogtolon usadxaxa gehen zorilgo tabigdalsana.

Ede zorilgonuudii gyisedxexiin tyləə xydəegei kooperatiivna xudaldaanai xydelmeriii şuud zahaza, deede şatadanь gargaza bodoto kylьtyyrne-soveed xudaldaan bolgoxo xeregtei.

Ene zilei bajan urgəsii ugtuulan kolxooz ba kolxoozniguudii ed tovaaraar byrin xangaxataigaa xamta azyiledberiiin xydelmerişedei, goorodoi ba aimag somonoi ceentrnyydei azalşaniii xysed xangama xydəə azalai produukca beledxexe g, m. yyrgenyyd kooperatiivna xydelmerişedei tyryyşiin ujalga myn bolno.

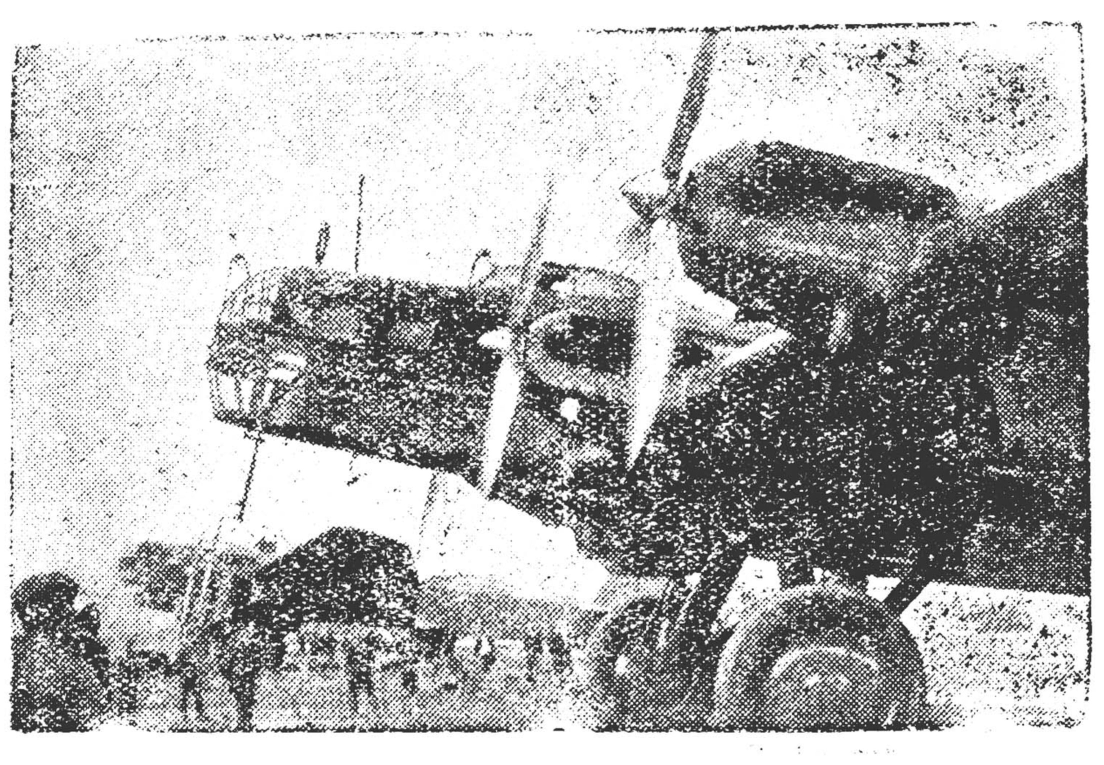

ZURAG DEERE: Levaneevskiin „N-209“ samolioodii arşalaxa ekspediicede xabaaduuza baigaa samolioodnuudai eskadriilьja Moskvaada niidxiingee urid Centraalьna aerodroom deere baihanь. F. Kisloovoi foto (Sojuuzfoto).

AGAARAI EKSPEDIICII AMDEERMA DEERE SAGAI ULARIL HAATUULZA BAINA

Sentiaabriiin negenei yder sagai ularil muu baihan deere nee Soveed Xolboonoi Geroi Şevelioovai ekspediice Amdeerma deere baihaar baina. Pilood Grasiaanskiin samolioo Imanaanda haataza, Kalinma golai adagta, Ambaarçig byyxtehee 20 kilomeetr xaraatai gazarta xonozo baina.

Aarktikiin soveed seektorai jixenxi rajoonuudta ysegelder bytyy manatai ba doro yyletei baigaa. Ysegelder Fraanca Ioosfai gazarai rajoondo byrxeg baiza baaxanaar sahan orohon ba 5 baal xys tei halxin bolhon baina.

Sentiaabriiin negende Aarktikiin ameerikiin seektorta Barroy, Aklaavik ba Koppermajan rajoondo yyletei baigaa. Zyyn urdahaa gurban baal halxin ylieeze baina. Agaarai temperatuura nege graadus dulaanaa 3 graadus xyrter xubilna.

Buriaad-Mongol ASSR-ei maarş

Moskvaa, aavgustiin 29. (TASS). RSFSR-ei aradai artiist R. Gliijerei „Soveedai iskyysstvo“ geze gazeetada medeesehenei johoor, Aguu jixe Socialiis Revoliyyciin xoridoxi zilei oido zoriuulza Gliijer bolbol Buriaad-Mongol ASSR-ei geroilig maarşii bişebe. Maarş bolbol simfoniis poeemiin foormoor bişegdehen ba ton jixe simfoniis orkeestraar dyyrgegdexeer (naadagdaxaar) xaraalagdahan baina Ene myzekaalьna zoxiool soo buriaad mongoloi aradzonoi əəhediingəə xaanta xargis zasagai habarhaa syləəlxiin tyləə temesexe temeselde gargahan gerojiizm xaruulagdahan baina.

—Bi bolbol Buriaad-Mongoldo gurban hariin torşo soo jabaza Avtonoomito Soveed respyybliikiin aradzonoi aza baidal ba folьkloortoi tanilsaab. Buriaad-Mongol ASSR-ei maarşii bişexiin tulada xojor zil şaxuu sagai xuxasaa soo xydelmerileeb

Simfoniis poeema bolbol xunsan Buriaad-Mongolii xarunlalgaar exilxe baina. Xuui şan duunuud bolbol aradzonoxaanta zasagta bogoolluulan daraluulza baihaniii xaruulna Udaanь syləəlegden buriaad-mongol aradzonoi revoliyciooпo xyxiyy duunuud xalan oroxo baina. Myn zaluu Avtonoomito respyybliikiin angiiin daisanuudtai geroiligoor temesexe, tedeniii ilahaniiinь xaruulagdana. Ene simfoniis maarş soo Buriaad-Mongoloi delegaaciin Kreemlьde nyxer Staaliintai uulzahan uulzalga xaruulagdaxa baina. Simfooniiin ene xubidanь „Internacionaalai“ ajalgii şineize xeregleeb. Maarş bolbol şine soveed Buriaad-Mongoloi syləətei aradzonoi sengeleg xyxiyy duunuudaar dyyrxe baina.—geze Gliijer bişene.

Ene maarş bolbol Oktiaabriiin hain yderte Buriaad-Mongoldo, Moskvaada ba bişeş gooroduudta naadagdaxa baina.

Kolxoozuudai tariaalan deere

Emxidxelgegyihəə xydelmeridenь tahaidal toxiooldono

(Biçyyrjexi manai korrespondeenthoo)

Biçyyrei aimagai Zaganai somonoi Kaari Maarksai neremzete kolxooz bolbol somon soogoo nelieed jixexen kolxooz bolno. Ene kolxooz bolbol urda zilde muusa xydelmerilhen deerehee ybehe bagii abza tereenee erte duuhaad, malaingaa muudaxa bolxodo dyte şadarai tosxonuudhaa byxeli ybeldəə holoomo zəəze ondo orohon aad, tereenee mynəə zilde daxin dabtaxaar muusa xydelmerilze baina.

Uşaranь xadaa, ybehendəə ene zilei ijyyliiin 9-nei yder exilze orohon aad, mynəə aavgustiin 20 bolter xysed sabşaza diileegyi baina. Tysebeigee johoor 950 şaxuu gaa sabşaza 16550 ceentner ybehe xuriaaza abxa baihan aad, miil 600 garan gaa sabşaza 16 garan mingan buxal ybehe abaad, tereeneigee nege buxaliinь nege ceentner bolxo jym geze toolodog baina. Ynendəə xadaa, nege buxaliinь jaaxadaaş nege ceentner bolxo argagyi, ziaxen jym.

Saaşanь, 90 garan gaa ybeheniinь yni sagta sabşagdahan aad, mynəə xyrter somogdoogyi xura boroondo orozo xebtene.

Mynəə tariaa xuriaalgadaa orood baixadaa, jamarş em xigyigəər azallaza exileed baina. Sabşalga ba boolgo xojoroinь xoorondo jixexen zabhar garhan baixa, eneenei şaltagaan xadaa, xydelmerişed olooroo „Ybeşelne“ geze tailbariladag, terenь ynendəə egeel tiime bişe, xydelmerişedəə zybəər emxileze şadaagyi deereheenь bolhon baina.

Tariaa xuriaalgiin amzaltatai dyyrexe jabadalai negen şuxala tylxise bolxo xydelmerişedei xool ba baira, tedenei dunda jabuulagdaxa kylьtyyrne xydelmeri ton muugaar emxidxegdehen baina.

Eneen tuşaa pravleeniiin tyryylegşii orologşo Batiin ba brigadiirnuudai anxarlaa tabiaagyi sagtanь tariaa xuriaalgiin kampaani jixexen tahaldaxiin ajuulda oroxonь xolo bişe geze oilgoxo johotoi.

Stepaan Biçyyrski.

Agiin aimagta ybehe xuriaalga muugaar jabuulagdana

Agiin aimagta yegeregşe zildeş ybehe xuriaalga muugaar jabuulagdahaniinь medeetei.

Teed, ene zildeş hain gemeer bişe. Ybehe xuriaalga ton muugaar jabuulagdaza baina.

Aimagai Gyisedxexe Komiteed ba aimagai gazarai tahag bolbol ybehe xuriaalgii halzaruulxiin xemzee egto abnagyi.

Aimagai Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe Dambiin gegşe yrgelze arxiaar umda xeze, miin saarhan zaxiralta gargazarxiood, hanaa amarxan huudag deereheenь ybehe xuriaalga iime muugaar, jamarş emxigyigəər jabuulagdana geze xelebel zyitei baina.

Xurdan elşe.

AZALTA YDEREI DYN GARGAZA DIILENEGYI

Xori. Ydiin somonoi Kiirovei neremzete kolxoozoi toosooşon Xeşenei gedeg əəriingəə ujalgata xydelmeriii bytəədeggyi. kolxoozniguudai 6 hariin azalta yderei dyn mynəə xyrter gargaza diileedyi baina. Xen xedii azalta ydertei bolhonoo medexegyi baina. Eneen deerehee tus kolxoozdo staxaanovtan udaarniguud, loodorьnuud adaliaar segnegdedeg ba xaragdadag bolşohon baina.

Gadana, Xeşenei gedeg 1934 ondo kolxoozniguudai zaxiinan urihalamziin 500 tyxerig myngə yberşelze edihen baina.

Kolxoozoi negen.

ERŞEMTEIGEER JABUULNA

Zede. *Sagaan Uhanai somonoi „Galai oşon“ kolxoozoi komsomooloi organizaaca bolbol ybehe xuriaalgiin yjede ba tariaa xuriaalgiin yjede brigaadanuud deere zaluuşuudai ba kolxoozniguudai dunda kylьtyyrne xydelmeri erşemteigeer erxilze, yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeriii jabuulxiin xazuugaar ulasxooron diin baidal tuxai ba poliitikan şanartai jarildaanuudii xedeg baina.*

B. Samdanai.

XITAD ARADZONDO ESERGYY JAPOONAI DAIN

Xitadai sereg Czinxaiji ezelebe

Şanxai, 29. (TASS). Xitadai sereg bolbol hyylei yjede xitad japoon xojoroi xoorondo gedergeuruugaa orozo baihan Czinxaiji (Tianьczin Cykoysei tymer zamai strategiis şuxala pyynkt) ezelebe geze Ceentronьjys aagenstvo medeesene.

***

Şanxai, 29. (TASS). Japoonai koonsylьstviin tyləəlegşe preessiin xyntei jarildaxadaa japoonai sereg aavgustiin 27 nai hyni Kaalganiii abhan xebertei xelehen baina.

***

Şanxai, 29 (TASS). Xitadai komaandovaniiin ydeşiin svoodka bolbol hyylei ydernyydte Çanxyabaanai (Şanxaihaa xoişo) rajoon toiron baihan japoonai sereg xitadai seregte byhelegdeze usadxagdaa geze medeesehen baina.

***

Şanxai, 29 (TASS). Xitadai artileeri bolbol aavgustiin 28 yder Xonkьjyji, ilangajaa japoon desaantiin kazaarmanuudii xyseteigeer boombodozo exilee. Eneendenь japoonai artileeri xariuusaza exilhen baigaa. Japoonai seregei koraablinuud myn Cytyyniii buudahan baina. Artileeriiin dailal daan baaзan zabharlaza baigaad, hyyniin nege çaas xyrter yrgelzelee.

Aavgustiin 28-ai hyni Lodiaanai rajoondo dai bologyi. Aavgustiin 28 yder Vanzeziaopaanь kanaalii dagnulan bolhon dainda japoonai xojor bombordiroovşciguud unagaagdaa. Medeeselei johoor xadaa, japoonguud ene rajoondo əəhediingəə desaant buulgaagene.

Aavgustiin 28-da japoonai samolioduud Nanьdaodo urda vokzaaliinь boombodoo, baha Cytyyniii boombodohon baina. Xitadai samolioduud Ysyynde baigaa japoonai seregei koraablinuudii dobtolon orohon baina. Japoonai komaandovaniiin tyləəlegşiin medyyleger xadaa, japoonai sereg Inьxonciini (Çanxyabaanhaa baruun uragşaa) okypaacalaa gene.

Jixexen dain bolxoor baina

Tookioo, 29 (TASS). Japoonai gazeetanuudta tunxaglagdahan hyylei medeeselnyydei johoor xadaa, Liansiaanai seektorte (Bejpiinhee uragşa) baihan japoonai seregyyd aavgustiin 28 yder Liyiixee myrenei (Liansianhaa uragşa) zyyn erji xyrebe gene.

Domei cysin aagenstvo bolbol Czinxain seektorto (Tianьcziinhaa uragşa) sag zuuriin nananxaral bolhon tuxai medeesexe zuuraa, xitadai seregei komaandovaniiin ene froontiingoo yçaastogto jixexen xyse tatahan deereheenь, oiriin ydernyydte ene seektorto jixel dain bolxonь geeşe xa gene.

***

Şanxai, 29 (TASS). Aavgustiin 27 yder japoonai 6 samolioduud Anьciinь goorodii (Anьxyej proviinciin niislel) boombodoo geze „Şynьbaao“ gazeeta medeesene.

Şanxain tyləə tulaldaan

Şanxai, 30. (TASS). Şanxaidaxi froontiin uçaastoguud deere hyylei yjede xubilalta bologyi baina. Hyylei xeden yderei ter şo soo, japoonai samolioduudai ysed şangaar boombodooşhaanь, Şanxain xoito vokzaal xitadai garta baihaar baina. Aavgustiin 29-nei yder japoonai seregyyd Tianьtynaan staanciin tende gurban udaa ataaka xebe. Edeenei ataakanuudii xitad seregyyd gedergenь soxizo şadahan baina.

***

Tooxioo, 30. (TASS). Aavgustiin 29-nei yder Şanxain froont deere japoonai aarmiiin şine xesegyyd jirxe. Xitadai agaarai xysenyyd, mynəəder japoonai poziicii boombodoo geze japoonai korrespondeentnuud temdeglene. Hyniiin ataakanuudii jabuulxa talaar xitadai seregyyd ton edebxitei baina geze japoonai byxii gazeetanuud temdeglene.

Hungaltiin biyleteenь xexe konveertnuud

Odeessa. Rooza Liyksembyyrgiin neremzete konveert xexe gargadag faabrika bolbol SSSR-ei Jixe Deede Soveedai hungaltada niuusa johoor duugaa ygelgede xereglegdexe konveertnuudai zaxil abba. Ene faabrika mynəə xedii vagoon tusagaar niaaza xehen, nebte xaragdaxagyi saarha abhan baina.

Faabrikiin kollektiiv bolbol konveertiin ceexiin yiledberiiin bytəəsii jixedxexe tuxai byxii xemzeenyydii abba.

Soveed xudaldaan

ŞALGAMAAR BOLHON SELЬPOO

Selenge. Nojoxon somonoi selьpoo bolbol xydelmeri jabuulga tuxaidaa niite paitanaigaa urda elidxel toosoogoo yni sagai xeegyi baina. Iime deerehee kolxoozniguud bolbol selьpoogoigoo jamar zerge xydelmerilze baihaniii, xer zerge olzotoi gy, ali garzatai xydelmerileze baihaniii me*dedeg*gyi baina.

Tiin, ene selьpoo bolbol azalşan niitii ed tovaaraar xangaxa xydelmerii ton muugaar jabuulza baina. Ybehe tariaanai xuriaalgiin yje soo, kolxozniguudta maşiina zebsegei xeregselnyyd, xazuur, tymer asa g. m. yrgelze xeregtei bol zo baixadanь ene selьpoodo edeenei tyxeleiş jyymed baidaggyi. Gadana, kolxozniguudii ed bydeer xangaxagylhee gadana sai tamxin zuruul g. m. ujalgata asortimentiin tovaarnuudaar xangadaggyi baina. Tiigeed, arai geze asaragşaan bolhon ed tovaarnuudaa xeterxei ynder sengeer xudaldadag baina. Yligerlexe de, 14 tyxerigei botiinka—17 tyx. 30 myngeer xudaldana. 21 tyxerigei odejaalii 27 tyxeri geer xudaldana. Ene metiin, soveed xudaldaanai zuramda ogto taarxagyi jabadalnuud nege bişe yzegdedeg baina. Baha nege ogto zoxixogyi jabadalai ziseе gexede, ene selь poo xojor laavkatai jym Tiigeed ed tovaarai jirexede haiпiinь şilee1 negedexi laavkadaa xudalduulaad, yldeesiinь nygee laavkadaa jabuuldag baina. Myn ene selьpoo xydee azalai prodyykce beledxexe xeregte xaişa xereg xandana. Ede byxii jabadalnuud bolbol selьpoogoi tyryylegşe Sodbo Budiin gegşiin garaar bol dog baina. Budiin degşe eerее xyn byxeniii tooxogyi ba xyrde biyrokraadai zangaar xan dadag baina. Yngerxedee laavka dotorsioo ariuun seberxer bailgaxa geze oroldodoggyi Myn tendee kiroslin xudalda dag deereheenь, yner tanar bolzo xynel tarxi tolgoi yhesen bolgoxohoo gadana, galai ajuul tai baihanь zen byxende eli. Ede bygedii buşuu şalgaza, ede dutuunuudiinь darii usadxaxa xeregtei baina.

Songool somkor
Şirem Dom xojor.

Selьpoogoi xydelmeri haizaraba

Zakaamin. Xuzarai selьpoogoi xydelmeri yngeregşe zilnyydte jixe muugaar jabazi baihan aad, ene zilde ton haпaar jabadag bolob. Ene selьpoo bolbol urda zilnyydeigee dutuu dunda ba yri zeelinyydee sym usadxaxahaa gadana, ed tovaarai erjesiin xaxad zileigee tysebii 110 proceent dyyrgebe.

Xuzarai selьpoo bolbol endhaja, niite kolxoozniк—paitanaigaa urda byxii xydelmeri tuxaidaa toosoogoo xelgen baigaa. Selьpoogoi pravleeniiin xydelmerii niite kolxoozniguud xangaltatai geze segnehen baina.

Eneenei urdateixi toosooto kampaaniiin yjede selьpoogoi pravleenida niite geşyydenь 25 zyilei zaxiaa nakaaz ygehen baigaa. Tere zaxiaanuudainь 24-inь mynee dyyrgegdehen baina. Gadana, ene selьpoo bolbol 1937 onoi garza exilxe yjede 11 mingan tyxerigei yritei baihan aad, tere yrice usadxaxabaa gadana ijyyli soo 1580 tyx. olzotoi bolhon baina.

Ene selьpoo jaagaad iime amzalta tuilabab gexede, imagta selьpoogoi tyryylegşe nyzer Delegei gegşiin yneп sere ba orolsotoi xydelmeriiin yre myn geze niutagai kolxooznuguud xelseze baina.

Selьpoogoigoo xydelmerii byri haizaruulan ed tovaarai erjesiin tysebii gyised dyyrgen Oktiaabriin socialis revoliyyciin XX olji ugtaxa geze ene selьpoo beledxel xeze baina.

Zangiiin.

Daalьna-Vostookto xlopook urguulba

Xabaarovsk, (TASS). Yssyriiin moziin „Ulaan seregei yder“ geze kolxooz ene zilde xlopook (xyben) tarilgiin tur şalga xebe. Ene bolbol Daalьna—Vostookto xyben tarilgiin anxa tyryyşiin turşalga bolno. Ene kolxoozoixid bolbol gazaraigaa zarimiinь syperfosfaataar, zarimiinь şibxiin şyyheer, zarim gazariinь (turşalga xeze) jamarş jyymeer baizaruulangyi xlopoogoo tarihan baigaa.
Gadana, xlopoogoi eşehee olon aad, tomo buursaguudai urgaxiin tula çekaanka (xlopoogoi yriin urgasa, eşiinь tee ynderxen bolzo baixada tairadag johon agroteexnikede bii jym) xehen baina. Tiin, ene xlopoogiinь erxim hainaar urgaa gene.

ZASKYYPOVAI FOTO (SOJUUZFOTO)

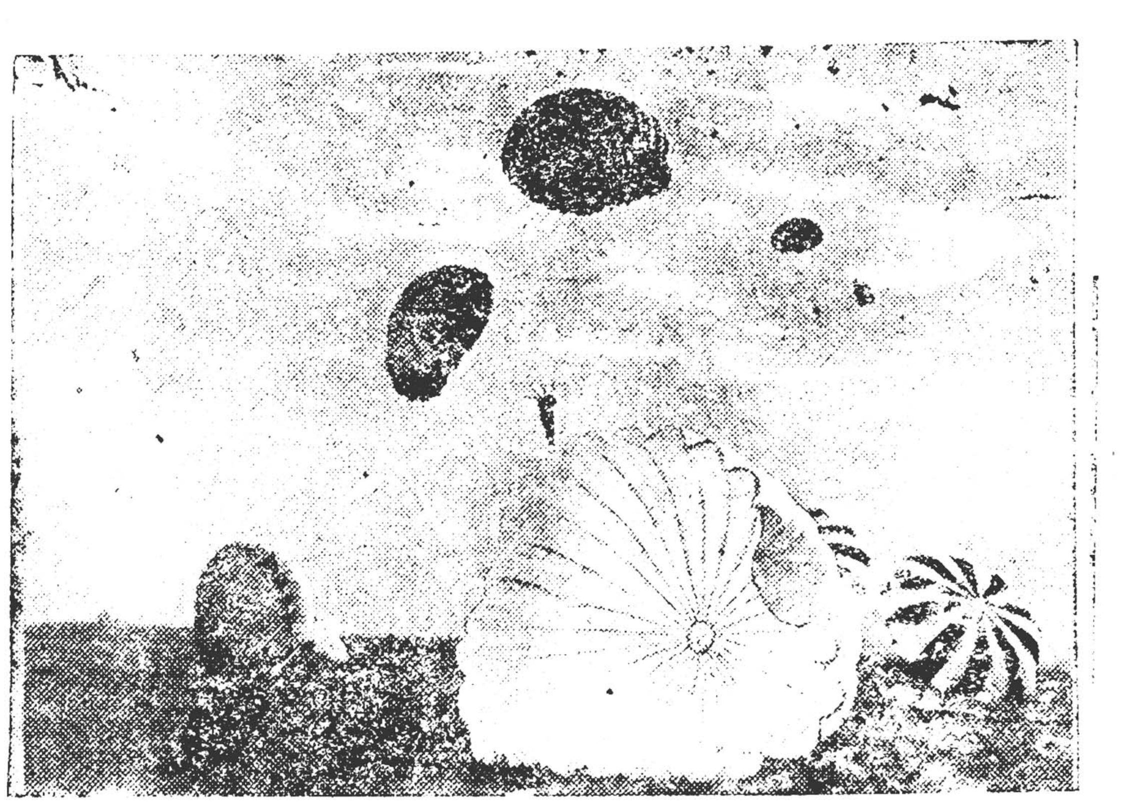

AVIAACIIN YDER
ZURAG DEERE: Paraşutiistnuudai gryypiin gazarta buuza baihan yje.

REDAAKCADA BIŞENE

TYRYYLEGŞENER TUŞAA BYRIEE HELGENE

Aga. Xoito-Agiiu somonoi Jerbaanovai neremzete kolxoozdo, arteeliiin ustaavji ebdexe jabadal garza baina. Zişeelxede, kolxoozoinь pravlieeni bolbol kolxoozniguudtы daalgaza niuurhaiuulxiin tylee tuşaaza ygehen, malnuudaa 10-aad xonuulaad baha ondoo kolxooznigto ygexe g. z. malai brigaadanuudii sag yrgelze helgyylze baidag. Gadana, ene kolxoozdo tyryylegşener hungaltaar oro doggyi, xarin aimagai paartiiin komiteed sexe tomilodog, tiige tiigeheer odoo 1936-37 onoi niuurta 8 tyryylegşener helgebe.
Ene zergeer arteeliiin ustaav ba kolxoozoi demokratiiji ebdegşedte xen xemzee abxa jym?

Bolьşeviig Doro.

ZORGONDOO ZONOI ZӨӨRI EDIGŞE

Xori. Xezengiin somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi tyryylegşii orologşo Dondog Bazarzabai gegşe 1937 onoi torşo soo kolxoozoi 2000 tyrerg yrilte xehen baina. Tereenhee gadana, Bazarzabai bolbol Petroovsk-Zavood deere yxerei mixa ba toho abaaşaza kilog raamai 12 tyx. xudaldahan aad, 6-7 tyxerigeer xudaldaab geze xuurmag dokymeentnyydii zoxioozo, 1000 garan tyrerig yberşelen edihen baina.
Ene xeregii kolxoozoi toosooşon-buxgaalter Zamsaranai haisa medeze baigaad, ulaan niuurhaanь aiza niuulsaad baina.

Ulaan Odon
Kolxoozoi negen.

Huralsalai şine zilii beledxelgyigeer ugtaba

Biçyyr. Zaganai somonoi Kaarl-Maarksai neremzete kolxoozoi dergedexi exin şatiin hurguuli bolbol huralsalai şine zilii ene geze beledxelgyigeer ugtaba
Tus kolxooz tybxinehen baidalda ene zilde orozo, bygede negen gazaraa xamtarhan baixadanь hurguuliinь xuuşan bairadaa baihanaa hajanai zeegdeze tabigdahanş baa, şoxo peeçen gexe metiin şuxala jyymedinь yşee xegdeeşgyi baihaar baina.
Myn, mynee tylixe nege susala tyliee ygei baina. Iime baidaltaijiinь aimagai gegeerelei tahag ain medeeeş baibal bodoto xemzee abxahaa baitagai jireze yzeegşyi baixa jym.
Bişe hurguulinuudai nomoigoo yzelgi exileed baixada iime beledxeltei baihan hurguuli xezee tedenei xysexe geeşeb.
Somonoi soveed an xaralaa tabixa ujalgatai bolno.

Sepпaı Biçyyrskii

Edirşyydei ulasxoorondiin yderei ugtamzada

Magnitogoorsk, (TASS). Kombinaadai kooksovo domeenoi ba marteenovskiin ceexnyydei objeektnuudai barilgada xydelmerilze baigaa komsomoolşuud ba komsomooldo oroogyi zaluuşuud bolbol edirşyydei Ulasxoorondiin yderei 23 zilei oin bajarai neremzete staxaanov vaaxta emxidxee. Montaazniguud bolbol hyylei yderlette noormonuudaa yrgelze ylyy gargan dyyrgene. Zaluu staxaanovşa nyx. Kişloov noormoo 200 proc. dyyrgeze jabana. Staarostin gegşiin montaazna brigaada noormonuudaa 2 daxin ylyy dyyrgeze baina.

* *
*

Groozenskiin „Kraasnii Moolot“ geze zavoodtai 30 staxaanovşad komsomooldo oroxiin medyylge bariba. Neeftiproomыsliin ba zavoodai staxaanovşa komsomoolşuud bolbol edirşyydei Ulasxoorondiin neremzete vaaxtada xabaadaxa erxe oliin tylee myriiseze baina. Ene ershiji staxaanov xydelmerliin ziseе xaruulhan erxim komsomoolşuud ba zaluu xydelmerişed olxo baina. Staxaanovşa Korçaaginai xytelberilze baihan tookarьnuudai komsomool brigaada („Kraasnii Moolot“ zavood) bolbol maşiniin detaalьnuudii xexe noormoo hyylei 10 yder soo yrgelze 190-200 proc. dyyrgeze jabana. Өөrөө Korçaagiin gegşe noormoo 300-400 proc. gyisedxene.

Xuriaalgada beledxelteigeer orobo

Zide. Borgoiп somonoi Lubsaanovai neremzete kolxooz tariaa xuriaalgadaa beledxel haintai orobo.
2 lobogreika, 30 xaduur dyyren zahagianxai; tariaa zeedeg 16 xairsag ba 17 tulam beledxegdehen baina Tariaa xadagalxa ambaarnuud dezenpeekcede oronxoi ba polevoi staan hainaar xysed zahaatai baina.

Mynxiln.

Oordento kombajnioor Booriп gegşiin xydel meriii tahalduulhan xereg tuxai priigovor

Rostoovna-Donyy, 27. (TASS). Ene zilei ijyylь harada BK(b) Paartiiin Azoovo-Çernomoorskiin xizaarai komiteed bolbol Şteingaartskoin MTS-ei oordento kombajnioor—staxaanovşa Konstantiin Booriп gegşiin xydelmeriii tahalduulxa gehen daisadai zabdalganuudii niuuhan baigaa MTS-ei xytelberilegşed staxaanov xydelee sibotaazladag baihan,kombajnioor Boorinda avaari botxii zoriuuta beledxehen ba oordento staxaanovşii jamar negen argaar muudxuulxiin zabdalga gargadag baigaa.

Xizaarai syydei nyydel seessi boldol avgustiin 23-ai yder Şteingaartskiin MTS-ei xytelberilegşed baihan 7 xyniii syydleze, aavgustiin 26 yder priigovor gargahan baina. MTS-ei direktor baihan Matiyyxe gegşii 10 zileer tyrmede xaagaad, hunguuliiinь erxii 5 zileer xahaxa ba xabaatai zeeriinь konfiskaacalxa geze şiidxebe. MTS-ei masterskoi ji daagşa A.A. Velikoockii ba MTS-ei axalagşa mexaanig I.A. Velikoockii gegşedii hunguuliinь erxii myn 5 zileer xahaad, xabaatai zeeriinь konfiskaacalza, 8-8 zil tyrmede huuxaar şiidxebe. MTS-ei axalagşa mexaalnig baihan Gavrilov, MTS-ei direektorii poliitikan talaar orologşo Ivanoovski, myn direektorii kolxoozuudtai toosoo jabuulxa talaar orologşo Saavçenko ba elektromontioor Kyropaatkiп gegşed eldeb bolzoor tyrmede huuxaar şiidxegdebe.

Syyd şagnaxaa jirehen arbaad mingan kolxozniguud syydei priigovorii haişaan xylieebe.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN

Myneeder Kinoo teaatrnuudta

Kinoo „Progrees“	Kinoo „Erdem“
Daalьna-Vostoogto	*Gavrooş*

1937-38 ONOI HURALGIIN ZILDE

Buriaad-Mongol moziin politposveet hurguulida abxa zuram

Moziin politprosveet hurguuli bolbol:

Aimaguudai kylьtyyriiп gernyydei direektoryyd, kolxoozoi klyybyyd, unşalgiin gernyyd ba ulaan bulanguudta xydelmerilxe aradai gegeerelei tahaguudai inspeektornyyd, klyyb ba unşalgiin geryydii erxilegşed, aimagai ba xydeegei biblioteekenyydei xydelmerişedii beledxexe baina.

Ene hurguulida BK (b) P iiп ba komsomooloi aikoomuud bolbol aimagai gegeerelei tahaguudaar elьgegdehen (razvioorstkiin johoor), 18 naha tyrehen, xysed bişe dunda hurguuliin erdemtei, partiijna, soveed, komsomooloi gy, ali niitiin xydelmeriiin 2 zilhee doоşo bişe staaztai, BK (b) P, komsomooloi geşyyd ba kandidaaduud bolon paartigyiyyd abtana.

Hurguulida orogşodonь hurguuliiin direekcede tus hurguulida oroxii xysehenei medyylgetei xamta elьgehen organizaacadaa gerşelyylhen ankeeta ba avtobiografi, erdem hurguuliingaa tuxai yneпşelge, xehen xydelmeriiinge tuxai spraavka, seregei albanda jamaraar xabaatai baihan tuxai spraavka ba bejiingee elyyr tuxai spraavka elьgexe yyregtei.

Hurguulida orogşodii sentiaabriiin 20 iyrter abxa, xeseelenь ene zilei oktiaabriin 1-hee exilxe.

Hurguulida orogşodonь gyised bişe dunda hurguuliin programmiin xemzeegeer iime iime zyilyydeer şalgaltada orono:

Oros xelen (aman ba bişegei)
Buriaad- Mongol xelen (aman ba bişegei)
Arifmeetika (myn iiime)
Aalgebra (bişegei)
Geografi (aman)
Geomeetri (aman)
Baigaaliiin sinzelel (aman)
SSSR, RSFSR ba BMASSR-ei Konstituuca

Hurguulida abtagdagşadanь hariin 150 tyreeпdi ba niitiin bairaar xangagdaxa.

Hurguulida elьgegdegşed bygede xile şpolosaada orxo tabiltatai baixa johotoi.

Direekciin duudalgaar jirexe.

Hurguuliiin aadres: гор. Кяхта, областная по. просвет. школа.

Gegeerelei Arkoomii orologşo GERŞEEVIÇ.
Hurguuliiin direektor MIROONOV.

RESPYYBLIKIIN ALTAN FOOND

Ene onoi aangustiin 13-da Buriaad-Mongol ASSR-ei gazartariaalangai Arkomaadai tusxai prikaazaar yylterte malnuudii dansalxa gyrenei kniigede simentaal yylterei 3 ynieen, 7 tolgoi zaluu mal ba xojor buxa bişegdehen baina.

Edener bolbol manai respyyblikiin altan foond bolxo erxim yylterei malnuud myn geeşe.

1. Xojordugaar generaaciin metiis, № 880 „Lizyyxa“ geze ynieen, 1932 ondo tyrehen, tyryyn tugallahan zildee, haalgaxa yjiin 300 yder soo 2398 liitr hy ygehen ba eh ondoo dunda zişeegeer hyniinь 3,9 proceent toholig baihan baina.

„Lizyyxiin“ amidiin şignyyr 495 kilogramm boldog. „Lizyyxa“ bolbol yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede 23 noomeroor bişegdehen baina.

2. Xojordugaar generaaciin metiis № 979 „Krasootka“ geze ynieen 1934 ondo tyrehen ba 405 kilogramm amidiin şignyyrtei.

Tyryyn tugallahan zildee, haalgaxa yjiin 300 yder soo 1719 liitr hy ygehen ba ehyneinь toholig dunda zişeegeer 4,1 proceent boldog baixa jym. „Krasootka“ bolbol yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede 24 noomeroor bişegdehen baina.

3. Xojordugaar generaaciin metiis № 302 „Sirieenь“ geze ynieen 1932 ondo tyrehen ba 400 kilogramm amidiin şignyyrtei. Negedexijee tugalla han zildee, haalgaxa yjiin 300 yder soo 1906 liitr hy ygehen ba hyneinь toholig dunda zişeegeer 3, 7 proceent boldog baina.

„Sirieenь“ bolbol yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede 25 noomeroor bişegdehen baina.

„Lizyyxa“, „Krasootka“ ba „Sirieenь“ geze gurban ynieed Selengiin aimagai Teelьmanai neremzete xydee azaxuin arteelьda xabaatai ba gurbuulan kolxoozoi eeriinь azai deere mal bolgogdohon baixa.

Yylterte mal dansalxa respyyblikiin gyrenei kniigiin simentaal yylterei malai tabaagai zaluu malai byleg soo dorodursagdahan malnuud bişegdehen baina.

Yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede bişegdehen exehee garahan, xojordugaar generaaciin metiis № 1 „Piişka“ geze tugallaagyi ynieen, 320 kilogramm amidiin şignyyrtei. Selengiin aimagai Teelьmanai neremzete arteelьda xabaatai bolgogdohon baina.

Yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede bişegdehen exe ba esege xojoroi xoorondohoo garahan gurbadugaar generaaciin, №2 „Iiiza“ geze tugallaagyi ynieen, „Iiiza“ bolbol Selengiin aimagai Kyjbeşevei neremzete xydee azaxuin arteelьda xabaatai baina.

Gurbadugaar generaaciin, №3 „Veena“ geze tugallaagyi ynieen, xojor nahatai, 315 kilogramm amidiin şignyyrtei. „Veeniin“ exe ba esegenь yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede bişegdehen baixa jym. „Veena“ bolbol Teelьmanai neremzete xydee azaxuin arteelьda xabaatai baina.

Gurbadugaar generaaciin, №4 „Otvaalьnaja“ geze tugallaagyi ynieen, 300 kilogramm amidiin şignyyrtei. Ene ynieen bolbol Teelьmanai neremzete arteelьda xabaatai

Kyjbeşevei neremzete arteelьda xabaatai, gurbadugaar generaaciin, №5 „Majka“ geze tugallaagyi, xojor nahatai ynieen, 425 kilogramm amidiin şignyyrtei.

Kyjbeşevei neremzete arteelь da xabaatai xojordugaar generaaciin „Poroşiinka“ geze tugallaagyi ynieen, 335 kilogramm amidiin şignyyrtei.

Yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede bişegdehen buxa esege xojoroi xoorondohoo 1936 ondo garahan, gurbadugaar generaaciin „Kazbeek“ geze buxa, nege nahatai aad, 237 kilogramm amidiin şignyyrtei.

Ede ynieedhee, zaluu malnuudhaa gadana, myn prikaazaar, yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede sementaalai seberyylterte xojor buxa bişegdehen baina.

№250 „Loorf“ geze buxa 1929 ondo tyrehen, 812 kilogramm amidiin şignyyrtei. „Loorfiin“ exe esege xojor yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede bişegdehen baixa jym. „Loorf“ geze buxa bolbol „Ulaan Orongo“ geze xydee azaxuin arteelьda xabaatai.

Ene bolbol yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede negedygeer noomeroor orohon bai na.

Simentaalai seber yylterei „Amerikaanec“ geze buxa 1933 ondo tyrehen 716 kilogramm amidiin şignyyrtei „Amerkaaneciin“ exe ba esege xojor yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede xojuulan bişegdehen baina. Ene buxa bolbol „Şine Baidal“ arteelьda xabaatai baina.

Bulaad-Mongol ASSR-ei yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede „Amerkaanec“ buxa da 2-doxi noomer olgogdoo.

Mynee, Buriaad-Mongol respyyblikiin yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede simentaalai erxim yylterei malnuud ba tereenei metiisyyd zybxen 36 tolgoi bişegdehen bolna. Tedenei dunda 25 ynieen, 7 zaluu mal, 4 buxa orono.

Ene ton baaxan baihaniinь eli baina. Manai respyyblikiin olonxi aimaguudta yylterte mal dansalxa gyrenei kniigede oroulxaar malnuud olon baihaş, kolxoozuudai xytelberilegşed, MTF ji erxilegşedei, ilangajaa zooteexnigyydei gemeer erxim yylterei mal şinzegleegdegyi baina.

Respyyblikiin altan foond ton aaliixaar urgaza baina. Eneende ken tyryyn bide zooteexnigyyd gemtei baina bdi.

Zooteexnik N. Kootov.